

Список використаної літератури

1. Кібець Т. О. Права учасників акціонерного товариства на отримання дивідендів: нормативне забезпечення [Текст]/ Т. О. Кібець // Вісник Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. – 2014. – С. 177-180.
2. Телюкіна М. В. Коментарий к Федеральному Закону «Об акционерных обществах» [Текст]/ М. В. Телюкіна. – М.: Госюриздат, 2005. – 650 с.
3. Шепелюк В. А. Особливості оподаткування корпоративних прав [Текст]/ В. А. Шепелюк // Економіка і суспільство. – 2017. – № 8. – С. 818-824.
4. Постанова Верховного Суду від 17.01.2018 р. по справі № 910/11316/17 [Електронний ресурс]/ Єдиний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/71659611>. – Назва з екрана.
5. Гуреев В. А. Проблемы защиты прав и интересов акционеров в Российской Федерации [Текст]/ В. А. Гуреев. – М.: Волтерс Клувер, 2007. – 208 с.
6. Саватье Р. Теория обязательств. Юридический и экономический очерк [Текст]/ Р. Саватье. – М.: Прогресс, 1972. – 440 с.

І. О. Нікола

*студ. II курсу магістратури
спеціальність «Право»*

Науковий керівник: к.ю.н., доц. В.В.Чайковська

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ ЗЕД

Питання застосування заходів господарської відповідальності знаходяться у постійній увазі науковців, юристів-практиків та, власне, суб'єктів господарювання, позаяк їх системне застосування здатне не лише відновити порушене становище, але й дисциплінувати учасників правовідносин у сфері господарювання у частині належного виконання взятих на себе зобов'язань та дотримання правил здійснення господарської діяльності. Особливого значення у контексті глобалізації, активної інтеграції України у систему світових господарських зв'язків та поживлення експортно-імпортової діяльності набуває проблема упорядкування практики застосування адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (далі ЗЕД) – як вітчизняних, так і іноземних. У рамках сьогодення налагодження довгострокових ділових відносин між суб'єктами господарювання, що здійснюють ЗЕД, у певній мірі, залежить від встановлення чітких «правил гри» – як у частині правил здійснення такої діяльності, так і у частині життя санкцій у разі їх порушення.

Адміністративно-господарські санкції, які застосовуються за порушення правил здійснення ЗЕД, мають легальну назву спеціальних санкцій. Перелік та підстави застосування таких санкцій встановлений у ст. 37 Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність» (далі – Закон про ЗЕД) [1]. Так, за порушення цього або пов'язаних з ним законів України до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності або іноземних суб'єктів господарської діяльності можуть бути застосовані такі спеціальні санкції:

1. накладення штрафів у випадках несвоєчасного виконання або невиконання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності своїх обов'язків згідно з цим або пов'язаних з ним законів України;

2. застосування до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та іноземних суб'єктів господарської діяльності індивідуального режиму ліцензування у випадках порушення такими суб'єктами цього Закону та/або пов'язаних з ним законів України, що встановлюють певні заборони, обмеження або порядок здійснення зовнішньоекономічних операцій;

3. тимчасове зупинення зовнішньоекономічної діяльності у випадках порушення цього Закону або пов'язаних з ним законів України, проведення дій, які можуть зашкодити інтересам національної економічної безпеки.

Відповідно до п. 1.2. Положення про порядок застосування до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності спеціальних санкцій, передбачених ст. 37 Закону про ЗЕД, ці санкції застосовуються Міністерством економічного розвитку і торгівлі України до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності у разі порушення ними валютного, митного, податкового, іншого законодавства, що встановлює певні заборони, обмеження або порядок здійснення зовнішньоекономічних операцій, та у разі проведення ними дій, які можуть зашкодити інтересам національної економічної безпеки [2, п. 1.2]. Це дає підстави стверджувати про відсутність конкретного та вичерпного переліку видів порушень, їх складів, за які можуть бути застосовані відповідні санкції.

Особливої гостроти такому стану необізнаності для суб'єктів ЗЕД додає і той факт, що за загальним правилом застосуванню спеціальних санкцій до національних та іноземних суб'єктів ЗЕД може передувати офіційне попередження МЕРТ (абз. 7 ст. 37 Закону про ЗЕД), проте таке повідомлення не є обов'язковим. Від-

повідне положення створює додаткові ризики для суб'єктів ЗЕД, оскільки про санкції компанії дуже часто дізнаються раптово, коли банк відмовляє здійснити платежі або митниця – оформити товар. У такому випадку, навіть оперативно скориставшись різними засобами захисту, суб'єкт ЗЕД не в змозі уберегти себе від збитків та невиконання зобов'язань перед контрагентами.

На думку В. Богуна, останні дві санкції (тимчасове зупинення ЗЕД та індивідуальний режим ліцензування) за своїм функціональним призначенням спрямовані на обмеження чи ліквідацію конкретних суб'єктивних прав. А от щодо «національних економічних інтересів», автор пропонує законодавчо закріпити термінологічне визначення критеріїв цього поняття, оскільки для самих суб'єктів ЗЕД не зрозумілим до кінця залишається, якими своїми діями вони можуть зашкоджувати інтересам національної економічної безпеки [3, с. 36]. Це зауваження є досить доречним і сьогодні, адже Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р. № 964-IV орієнтує щодо визначення поняття «національної безпеки», яка формується, як видається, і за рахунок безпеки економічної, втім є досить широким для його використання при визначення підстав для застосування адміністративно-господарських санкцій у сфері ЗЕД.

Слід зауважити і на тій обставині, що положення Закону про ЗЕД неузгоджені і з нормами Господарського кодексу України, ст. 245 якого замість тимчасового зупинення ЗЕД містить вказівку на застосування іншої санкції – припинення експортно-імпортних операцій [4, ст. 245]. Так, припинення експортно-імпортних операцій обмежується тільки двома видами зовнішньоекономічних операцій: експортом та/або імпортом, та не має дії на інші види, перелік яких надано ст. 4 закону про ЗЕД, у той час як зупинення ЗЕД обмежень не має. Крім того, на відміну від тимчасового зупинення ЗЕД припинення експортно-імпортних операцій застосовують не за ймовірності настання шкоди, а при її фактичному спричиненні. Таким чином, аналіз тимчасового зупинення ЗЕД (ст. 37 Закону про ЗЕД) та припинення експортно-імпортних операцій (відповідно до ст. 245 ГК України), дає змогу стверджувати, що йдеться про різні заходи відповідальності, неоднакові підстави та різні наслідки застосування цих санкцій у ЗЕД.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити про необхідність узгодження положень ГК України та Закону про ЗЕД в частині фіксування елементів складу правопорушення, за яке застосовуються

адміністративно-господарські санкції, зокрема, необхідності наявності збитків чи їх відсутності, а також систематизування переліку відповідних порушень. По-друге, удосконалення вимагає порядок застосування цих санкцій – в частині належного і своєчасного інформування суб'єктів ЗЕД щодо розгляду питання про притягнення їх до відповідальності, що надасть змогу таким особам вжити заходів для попередження негативних наслідків та спричинення збитків. Як видається, чітке законодавче регулювання підстав, порядку вжиття зазначених санкцій, прозора практика їх правозастосування, наявність ефективних адміністративних та судових способів захисту прав та охоронюваних законом інтересів господарюючих суб'єктів здатне значно посилити ділову активність в нашій державі та підвищити її інвестиційну привабливість.

Список використаної літератури:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність [Текст]: Закон України від 16.04.1991р. № 959-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
2. Про порядок застосування до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності спеціальних санкцій, передбачених статтею 37 Закону про ЗЕД [Текст]: Наказ Міністерства економіки України від 17.04.2000 р. № 52 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 19. – Стр. 177. – Ст. 801.
3. Богун В. Індивідуальний режим ліцензування і припинення експортно-імпортних операцій як види спеціальних економічних санкцій [Текст]/ В. Богун // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – № 6. – С. 35-36.
4. Господарський кодекс України [Текст]: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.

Г. Ю. Паранір

студ. I курсу магістратури

спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н., доц. А. В. Смітюх

ЩОДО НОВЕЛ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ТА ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ» ПРО ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ДИВІДЕНДІВ

В зв'язку з тим, що 17 березня 2018 р. в «Голосі України» №50/2018 опубліковано Закон від 06.02.2018 р. № 2275-VIII «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (далі –